

• FØROYA • SOCIAL-DEMOKRAT

FRÆLSI

JAVNAÐUR

BRÓÐURSKAPUR

Nr. 33.

Lýsingarprisur fyri peltireglu: 30 oyrt. á forsiðuni,
20 oyrt. á 2. og 4. síðu. Við stórt lýsingum fæst
avsiðtúr í prisinum.

Tírsdag hin 16. august 1932.

Kostar kr. 1,50 fjórðingsárið + Porto. Blaðið
verður bílagt á posthúsinum, brevsvanarsíðum
og skrivstovuni. Telf. 143.

6. árg.

Broytan av skattalógini.

Inni á tingborði er í ár um-
sókn frá Føroya arbeidarafelag
um at fáa broytt skattalógina
soleiðis, at hon kemur at virka
eftir vaksandi stigum.

Tann núverandi skattalóg er
eitt fóstur eftir stríð og baks-
teirra politisku flokkanna mill-
um — og tað er einki at loyna,
at hon er eitt misfostur, tí hon
gevur afturhaldssónarstýrum at
kalla fritt spæl at álíkna eins og
tey sjálvi eru sinnað til. Tað
demokratiska í hesi lógini skal
vera, at inntøkurnar kunna
hækkast við 40 procentum og
lækkast við 70. Men hetta, at
tær kunna hækkast og lækkast
so og so mikið sigur ikki tað
sama sum, at tær vera hækk-
aðar og lækkaðar, sum lógin
heimilar. Tann tíð, lógin hevur
staðið í royndum, prógvar tess
verri, at nýtslan av lógini hevur
verið alt annað enn demokrat-
isk, og er tað tí í góðum tíma,
at arbeidarin, hin minnimenti,
flokkurin við teim smærri og
heilt smáu inntøkunum, hevur
borið fram ynski at fáa lógina
broytta, so hennara demokrat-
iska ætlan ikki bert verður ætlan,
men óvirkilg lógregla, sum tey
afturhaldandi sóknarstýrini mega
rætla seg eftir og boyggja seg
fyri.

Tað er av teim, ið verja tað
»bestandandi«, lagið og skilið,
sum nú er í samfelagsskipanini,
borið fram, at her á landi er at
kalla eingin munur millum innt-
økurnar, og tíð eingin munur
er at finna manna millum, er
heldur eingin grund til at lóg-
geva skattaálíknig í stigandi
»skalum«. Henda áskoðan er
ikki bein. Tað er tó rætt, at í
teim seinastu árum, sum hava
verið kreppuár, eru tær heilt
stóru inntøkurnar fækkaðar.
Men flokkurin av fastlonaðum:
direktorum, embætismönnum,
sakforarum, handilsmonnum,
skiparum o. s. fr., er stórir, og
inntøkurnar hjá hesum monnum
liggja hægr, hjá mongum,
t. d. sakforarum fleiri ferðir
hægr enn inntøkur smámanns-
ins. Tað kann vera, at tað eru
tær kommunur, hvørs íbúgv-
ar at kalla allir liggja á sama innt-
økustigi. Men ein skattalóg við
stigandi »skattaskala« ger onga
ólukku her; hon rakar allar
íbúgvvararnar javnt, so skatta-
munurin verður ikki ójavnari
enn inntøkumunurin.

Tað eru vist fáir, ið hætta sær
at »bekenna« seg sum opinberar
mótstöðumenn av, at tey, ið
samfelagið hevur livað við
mátti, stórum ríkidomi av leysa-

fæ og fóstum ognum, at tey
við hægr procentum skulu
galda til samfelagið. — Tað er
ikki annað enn rættvíst, at tann
flokkurin, ið hevur eykarætt og
makt, atgongu til alt tað góða,
samfelagið hevur at geva, eisini
verður at galda særligan skatt
fyri tað. Verður tí at vóna, at
løgtingið ger sína skyldu og
gongur umsókn Føroya arbeid-
arafelags um broytan av skatta-
lógini á mót.

P. D.

Løgtingið 1932.

Stirvið, deytt og kalt.

Eg gangi av og á inn í Løg-
tingshúsið fyri at lurta eftir,
hvatið víðurferst innandura har.
Og tað er ikki at undrast á, at
menn leita inn, fyri at hoyra
hvat teir gera við tey mongu
stórmál, ið tingið hevur til við-
gerðar.

Stórmál og eisini smármál
— smáputt nærmast — hava
verið til viðgerðar í salinum dag
undan degi síðani á Olavsvøku,
men allir dagar líkjast. Tað er
ikki enn komið fram á ein
heitan dag, har bæði orðdróttur
og málini hava fleva sinnið
so frelt, at óhoyrarar, hava
kunna hugtíkist av viðgerðum í
tingsalinum.

Sambandsmenn sita við rein-
um meiriluta, og brýggja seg
nakað so seklins um, hvat
sjálfstýrismenn krevja. Teir
lata sum tað regnar, byggja
burtur øðru megin — og smilk-
ast. Og teir kunna saktans tá
teir eru teir bestemmandi.

Sjálfstýrismenn bera í ár síni
uppskot fram; eitt teir væl
kundu gjørt meðan teir høvdu
meiriluta, ella sum tað kundi
hugsast feir fingur, meiriluta fyri
fyrr. Í ár eru sjálfstýrismenn
í avgjörðum minniluta (teir eru
í ár bert 8 meðan sambands-
menn eru 11).

Sjálfstýrismenn krevja treyst-
liga at teirra uppskot koma til
nevndarráðgerð. Sambandið er
beinasamt og styðjar uppskot
sjálfstýrismanna um at málið
fer í nevnd. Táð partarnir eru
samdir um at sjálfstýrismál
koma í nevnd, so reisir Andr.
Samuelson seg upp og heldur
eina langa roðu, um »grundigan
útvælsbehandling«. Men áðrenn
hann setur seg niður, sigur
hann enn nokur orð afturat.
Henda roða hansara týður einki
minni enn, at hann kastar jorð
á. Tað er tí rætt, sum sagt verð-
ur, at uppi í »tinginum« nú
eina tíð er sum til »begravilsis«.

Áhoyrari.

Arbejdsanvisning og Arbejdsloshedsforsikring m. m.

Ministeriet har tilstillet Fø-
ernes Lagting ovennævnte Lov,
Nr. 179 af 23. Juni 1932, med
Forespørgsmaal om, »hvorevidt
der bør indføres lignende Reg-
ler for Færøerne som de i
nævnte Lov indholdte«.

Lagtinget har for behandlet
dette Spørgsmaal, nemlig ved
Fremkommelse af Loven af 22.
December 1921 om Arbejdsan-
visning og Arbejdsloshedsforsik-
ring. Der var denne Gang ikke
nogen videre Stemning for at
indføre saadanne Bestemmelser
paa Færøerne, hvorimod der
var meget god Stemning for at
krælle Loven for Færøernes
vedkommende.

Nedenfor gives den Ud-
valgsbetænkning der forelæa
samt Udvalgets enstemmige For-
amt at udsætte Sagen indtil
videre:

Udvalgsbetænkning

Sagen angaaende Arbejdsanvisning og Arbejdsloshedsforsikring m. m.

Lov af 22. December 1921 om
Arbejdsanvisning og Arbejdslosheds-
forsikring m. m. indeholder
i § 37 en Bestemmelse om, at
Regeringen bemyndiges til ved
kongelig Anordning at sætte
Loven i Kraft paa Færøerne
med nødvendige Ændringer.

I den Anledning er Sagen
forelagt Lagtinget til Betænk-
ning. Sagen har været behandlet
i Lagtingets ordinære Samling
1922 (se Lagtingslidingene 1922
Side 75).

Loven forudsætter, at der er
oprettet anerkendte Arbejdslosheds-
kasser. Saadanne findes
imidlertid ikke her paa Øerne,
og Færøernes Købmændsfore-
ning og Fiskerimannafelag har
udtalt, at Loven, som den fore-
ligger, ikke kan anses egnet for
vore Forhold. Udvalget deler
denne Anskuelse og foreslaar
derfor, at Sagen udsættes indtil
videre. Saafremt der fra de
nævnte eller andre Organisa-
tioner maatte fremkomme Forslag
om Foranstaltninger mod Ar-
bejdsloshed, vil Tinget kunne
tage dette Spørgsmaal op til
selvstændig Overvejelse.

Forslag.

Sagen udsættes indtil videre.

Lagtinget, den 2. August 1923.

Edw. Mitens. Johan Poulsen.
Fm. J. H. Poulsen. R. Rasmussen.
A. Samuelson.

Senere har Føroya Arbeidara-
felag í en Henvendelse í til Lag-
tinget í 1926 antydet Nødvendig-
heden af saadanne Bestemmel-

ser — uden Resultat. Det maa
derfor forventes, at Lagtinget
denne Gang gaar med til at
indføre Bestemmelser, der kan
gøre Situationen en Smule bedre
for det arbejdende Folk paa
Færøerne, end Tilfældet er i
Øjeblikket.

M. S. Viðstein.

Fagnaðar-veitslan fyri major Beckett og Reykjavík hornorkestur.

Sum fráboðað í bløðunum
góða tíð frammanundan var hin
kendi Frelsins hermaðurin,
Onglendingurin major Beckett,
ið er hægst leiðari hersins í
Íslandi og í Føroyum — saman
við adjutant Holland og Reykja-
vík hornorkestur — væntandi
higar við »Lyr« leygdagin.
Tá henda vitja jó mátti siggjast
sum stórsligin ferð — serliga
fyri ta feroysku Frelsins her-
deildina — var tað sjálvandi, at
okkurt stásiligt skuldi gerast, og
okkurt ógjørligt. G. H. M. horn-
blástrafelag gav tí lyftu um at
spæla úti á kaiuni og Poul
Nielsen blaðstj. skuldi siga
nokur góð fagnaðarorð.

Kl. 6 $\frac{1}{2}$ kom »Lyr« siglandi
inn á Havnina, og niðri á
Kongabrunni og út eftir mol-
anum uddi av fólki, bæði yngri
og eldri — frelsarsoldatar við
fananum, officerar o. s. fr.

»Lyr« legði ikki at kai; men
tá skipið gott og væl hevði
kastað akker, spældi G. H. M.
eitt sera vakurt tónalag, ið fagur-
luga ljóðaði yvir ta kvirru
vágina. Veðið var jó eisini av
tí allarbesta í allar mátar.

So kom umsiðir fergubaturin
við heidursgestunum, og tá eitt
musikklag (frelsins herljómur)
varð löggt, tók harra Nielsen
orðið og ynskti teim fremmandu
vælkomin. — G. H. M. spældi
nú aftur.

Men við eitt vendi fólka-
stremmurin um, og við teim
báðum hornblástrafelögum á
odda marsjaraði fylgið allan
vegin niðan til Frelsins hers
heimið, har Hilmar Andresen,
officerur, bað eina stutta bon
og takkaði ollum fyri móttøkuna.

— — —
Fagnaðarveitslan í Sjonleikar-
húsinum varð sett til kl. 4 $\frac{1}{2}$.
Longu væl áðrenn klokkslagið
var nógv av fólki sessað á
veikunum — og so við og við
væks áhoyrarmúgv, til brátt
hollin var full.

— Sum ein byrjan helt kapt.
Spencer eina stutta roðu, ið
varð umsett til feroyskt av kapt.
Kjartan Kjørbo, ið sum tolkur

virkaði frálíkt. (Hesir báðir
menn eru sum kunnugt leiðandi
officerar fyri frelsararbeiðinum
í Føroyum. — Mr. Spencer beyð
alt fólkið syngja ein sang, ið
varð avloysur av íslenska
hornorkestrinum.

Blaðstj. Nielsen beyð nú væl-
komin, og var fegin yvir tann
heiður, honum varð sýndur;
hann var umbiðin at leiða hesa
samkomuna. Hann kendi seg
ivalaysan í, at Frelsins her hevði
avrikað eitt stórt og gagnligt
arbeiði víða hvar í heiminum,
við at hjálpa teim minnimúgv-
andi — tey, ið eru stóð longst
niðri á samfundssiganum í ves-
aldmi og fátækkdomi. O. s. fr.
— So varð leiðarin presenteraður.

Nú spældi frelsaraorkestrið
ein góðan marsj — síðan var
solosangur av løjtnant R. Ras-
mussen, ein yndislig rodd —
basunsolo av Bjarni Þórðardsson,
meistarliga spælt — selection
(hornorkestur) — selectiv (fint)
— hornkvartett. Alt ljóðaði vak-
urt og hugtakandi.

Harra Nielsen hevði nú aftur
orðið og segði frá harra Beckett,
ið er ein av teim bestu í Føroyum,
sjálvslagi, at ein maður sum mr.
Beckett, ið hevði ferðast heilt í
Kina, hevði sæð nógv til bæði
ríkdomi og fátækkdomi. Í Kina
fara tey sum kunnugt upp tá vit
fara niður. — Osfr. Sum tolkur
kundi mr. Brend ikki ynskt
betri.

Major Beckett talaði síðan.
Og tað var ein forvitnislig og
áhugaverd roða, hann flutti
fram um víðurskiftini í Kina,
hvussu gingist heitið við frelsar-
arbeiðinum har osfr. — Tá hin
gítin frelsins her-hovdingurin
William Booth var komin til
ellisár, segði hann við son sín
Bramwell, at fani teirra enn
ikki var plantaður á kinesiskari
jorð — og blundur sum hann
var, kávaði hann út eftir hond-
ini hjá soninum og segði: Lat
hetta lógvatek okkara vera ein
kontrakt um, at tú fært nakrar
officerar saman og fært gongd
í arbeiðið í Kina. Um tú ikki
gert, sum kontraktin býður,
skal eg aftaná deyðan sp-kja
eftir tær. — Men sonurin var
orðhaldin til muns. Og tað stóra
arbeiði, ið nú er gjørt har yviri,
hevur verið og er til ómetaligt
gagn fyri mong neyðardýr og
illa stóð í Kina. — Major
Beckett var ein av teim fyrstu,
ið varð sendur so langt avleiðis.
— Osfr.

Aftaná roðuna var hornblástur.
Síðan var givin ein »kinesisk
duet« av major Beckett og dóttir.
Tað var frálíkt. So aftur marsj.
Tá kom adj. Holland fram og
spældi ein konsertinesolo, ið var
makaleysur. — Konserten end-